



Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin yksilöiden tappamista, pesinnän häirintää sekä pesien hävittämistä

Hakija

Ramirent Finland Oy / Kari Ahola

Asia

Lupahakemus kalalokkien ampumiseen sekä pesien hävittämiseen kalustokeskuksen alueelta Tuusulassa, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokkien (*Larus canus*) ampumiseen ja pesien hävittämiseen Tuusulan kalustokeskuksen alueella osoitteessa Ristikiventie 19, 04300 Tuusula. Lupaa haetaan vuosille 2026–2036 ajalle 1.4.–1.7. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Linnut hyökkäilevät henkilökunnan kimppuun aiheuttaen toisinaan nokkimalla haavaumia, käyttäytyvät muutenkin aggressiivisesti ja tekevät työn teon alueella mahdottomaksi. Linnut myös pesivät vuokratyökaluun tarkoitettujen henkilönostimien koreihin ja mastolavoihin, jolloin kalustoa ei saisi siirrellä, ettei rauhoitetun linnun pesintä häiriinny. Lisäksi linnut ulostavat vuokratyökaluston päälle ja voivat näin ollen levittää tautteja.

Alue on laajuudeltaan noin 13 hehtaaria, joten kaluston suojaaminen tai esimerkiksi prismojen tai lintupiikkien asentaminen koko kattoalueelle ei ole mahdollista. Alueella on useita rakennuksia, joiden katoille lokit pääsääntöisesti pesivät. Hakija on kokeillut erilaisia karkoittimia, mutta tulokset ovat jääneet vaatimattomiksi.

Lupaa haetaan pesien hävittämiseen jo pesinnän alkuvaiheessa ja tarvittaessa kalalokkien poistamiseen ampumalla. Ampumislupaa haetaan 20 kalalokille, koska alueella pesii arviolta 20 kalalokkia joka vuosi. Hakija pyrkisi puuttumaan pesintään jo sen alkuvaiheessa ja tuhoamaan pesät ennen munintaa, jotta linnuille ei koituisi isompaa harmia, vaan ne voisivat etsiä pesimäpaikan muualta. Kalalokkien pesimäalueella käytäisiin pesinnän alkuvaiheessa tarvittaessa päivittäin.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien tahallinen tappaminen on kiellettyä. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänkierron kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitystapojen ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus ei myönnä hakijalle lupaa kalalokkien kuoliaaksi ampu-miseen.

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokkien pesinnän häirintään sekä pesien hävittämiseen seuraavin ehdoin:

- 1 Lupa on voimassa ajalla 1.4.-31.7.2026 Tuusulan kalustokeskuksen alueella.
- 2 Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään ennen pesinnän alkamista ja pesinnän ai-kaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua mahdollisimman usein kalalokkeja karkottaen, pe-sinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, harsoa, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita. Häirintä- ja karkotusmenetelmiä tulee jatkuvasti yl-läpitää ja kehittää.
- 3 Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla hävittää kalalokkien rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät. Munia tai poikasia ei saa hävittää.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puheli-messa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Lupa- ja valvontavirasto valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhtey-dessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2026 mennessä, johon asti raportointivelvoite on voimassa. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/7046/2025 varustettuna. Rapor-tista tulee ilmetä milloin ja kuinka paljon pesiä on hävitetty. Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden vaikutuk-sesta kalalokkien pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toi-mien vaikutusta kalalokkien aiheuttamiin ongelmiin.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokkien aggressiivisesta pesien puolustamisesta ja ulostuksesta aiheutuu vaaraa ja terveysriski kalustokeskuk-sen työntekijöille ja asiakkaille. Toiminnan rajoittaminen pesimäajan ulkopuolelle tai alu-eille, joilla ei ole kalalokkien pesintää, ei ole kohtuullista.

Lupa-alueella on yritetty ehkäistä ongelmaa erilaisilla karkottimilla, mutta toimenpiteistä huolimatta kalalokit pesivät alueella vuosittain. Ehtojen mukaisesti ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulee jatkuvasti ylläpitää ja kehittää, mutta kohteen laajuuden takia esimer-kiksi kattoalueen täysi piikittäminen tai verkottaminen ei ole kohtuullista. Kustannusteho-kas tapa laajojenkin alueiden peittämiseen voisi olla puutarhaharso, jonka käyttöä tulee harkita. Huomiota tulee tällöin kiinnittää harson huolelliseen kiinnittämiseen.

Kalalokkien pesinnän estäminen on perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitetta-vissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti pesinnän ennaltaehkäiseminen ja pesimään asettumisen häiritseminen, ja toissijaisesti pesien hävittäminen. Kalustokes-kuksen alueella ja erityisesti niissä paikoissa, joissa kalalokit tyypillisesti pesivät, tulee kierrellä päivittäin erityisesti pesinnän alkuvaiheessa, jotta linnut siirtyisivät muualle pesi-mään. Poistettujen pesien paikalle voidaan myös asentaa pelotteita, jotka estävät kala-lokkien välittömän palaamisen.

Lupa on myönnetty hakemuksesta poiketen vain pesimäkaudelle 2026. Aktiivisella en-nakoivalla karkottamisella on mahdollisuus vaikuttaa siihen, että linnut eivät hakeudu yhtä aktiivisesti paikalle pesimään seuraavina pesimäkausina. Pesimäajan (1.4.–31.7.) ulkopuolella tehtävät kalalokin pesien poistot ja ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät edellytä poikkeuslupaa, joten niitä voidaan jatkaa myös poikkeusluvan päättymisen jäl-keen. Ongelman ratkaisun kannalta on tärkeää varmistaa ennen pesimäkauden alkua, ettei katoille ole jäänyt pesämateriaalia.

Lupa rauhoitettujen lintujen tappamiseen voidaan myöntää ainoastaan siinä tapauk-sessa, että niiden aiheuttamaa vahinkoa ei voida torjua muilla keinoilla. Tässä tapauk-sessa ei ole vielä kokeiltu pesinnän aktiivisen häirinnän ja pesien hävittämisen toimi-vuutta. Perusteita luvan myöntämiselle kalalokkien ampumiseen ei ole.

Luvan mukainen pesinnän estäminen ei heikennä kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä lajin kanta alueella on elinvoimainen. Pesinnän estämisen painopisteen ollessa pesin-nän alkuvaiheessa, osa häirityistä linnuista ohjautuu todennäköisesti muualle pesimään, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalalokkipopulaation pesimämenestyk-seen.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympä-ristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla ole-vana. Pesivien kalalokkien aiheuttamien turvallisuusriskien vuoksi on perusteltua, että mahdollisessa valitusprosessissa tuomioistuin ottaa välittömästi kantaa päätöksen täy-täntöönpanoon. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Vali-tusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestel-mässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkas-taja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Itä-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi

Tuusula kirjaamo@tuusula.fi

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry. uusimaa@sll.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry. info@tapiolary.com

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry. honkala.juha@gmail.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/7046/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7046/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 18.11.2025 14:18

Ratkaisija Aalto Tapio 18.11.2025 14:20

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42069

Telefax: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.